

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

De sancto Marco.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

De sancto Marco

et triplici genere deuotionis dño offeruntur. scz filialis. sponsalis et diuinalis. Filialis ozo est quā filij offerunt deo vt pzi. quā tunc effundim? cū p portioza et pfectioza et exercitia sublato timore pctōzū et horroze iudiciozū dei. et dulci affectu diu ozam? stantes in eo affectu corā deo ipm dulciter amātes et fiducialiter ozātes. de pziis affectu nihil oino hesitātes. sicut filius añ pziem respentātes specie naturalis filij q̄ semp dulciter et fiducialiter ozauit **Joh. xi.** Ego scio q̄a semp me audis. Hinc est q̄ dicit apostol? **Gal. iij.** Quā autē estis filij dei misit deus spm filij sui in corda vza clamātem **Abba pzi.** Dulcissimum est nomē pziis in ore filij. Si enī spū qui a pziē procedit in filij. ozamus deū. suspirātes ad patriā. quō pater hanc oziōnem repellere pōt et eā nō acceptare. nequaquā. Hāc oziōne docuit nos **Mat. vi.** saluator nri dī. Sic ozabitis. pzi nri qui es in celis rē. Ecce a paterno nomie docet oziōnem inchoare. **Secda** oziō dicit sponsalis. Que oziō ex tali affectu amoris deo offertur q̄ casta sponsa sponso suo. que non diligit aliud nec querit aliud nec desiderat nisi spōsum. nā siue eā corripit. siue duruz se exhibeat. siue etiā pctuat. siue q̄cūq; modo indignatiōis oculo ipam respiciat. diligit eū vt sponsum suū. Sic oziō sponsalis ozat deum nō ppter grām impetrādā vel q̄d cūq; aliud. sed ozat deū ppter ipm soluz. dicendo cū **Ps.** Quid enī mihi est in celo. et te q̄d volui sup terrā. Et subdit. **De** cordis mei et pars mea deus in eternū. In hac oziōne ania suspensa incipit languere et pze impatienti desiderio estuare. In hā affectu dicit sponsa in **Cantic.** Stipate me floribus. fulcite me malis. qz amore lāgueo. Et iterū interpellās omnē celi militiā. d. Punciate dilecto meo qz amore lāgueo. **Unō** Berni. Subtrahitio rei amate est augmētatio desiderij. quo necesse est affici mentem amātis vehemēter eo absente. Frustra ei nisi fallor. sit vt languentis anie q̄s tentet lenire dolorē quē intus gerit ex vulnere amoris nisi solus amator. Ad hunc affectū currunt omnes oziōnes que petūt se dei p̄sentia consolari. Tertia oziō est et dicit diuinalis. que de pleno p̄mptuario omnij gratiarū ex fructiōe diuine p̄ntie dño exhibetur. p quā et omnes sancti inebriant. Juxta illud **Ps.** Inebriabunt ab vbertate dom?

tue. et torrente voluptatis tue potabis eos. Pre nimia delectatiōis dulcedine detrunccate oziōnes vel potius eructuate dño ena porāt vt deficiūt in oziōne. nesciētes ipi q̄d loquunt. Tam in figura q̄ in scriptura de uotis homibz hoc legimus euenisse. In figura legit hoc. i. **Reg. i.** de Anna mife **Sa**muelis. vbi dicit de ea. **Donebant** labia eius et vox penitus non audiebat. Estima uit ergo heli sacerdos eam temulētrā. et dixit ei. **Usquo** ebria eris. Digere paulisp̄ vinū quo mades. Que r̄ndit. **Nequaquā** domine mi. Vinū enim et omne q̄d inebriare potest nō bibi. sed effudi animā meā in cōspectu domini rē. Similiter i scriptura tales oziōnes iuenim? De quo **Bernardus** sup illud **Canticor.** Dilect? meus mihi et ego illi. dicit iter cetera. Ad quid loquitur sponsa mihi. ad nihil aliud nisi q̄ mirabiliter delectata. nec omino tacere potuit. nec tamen q̄d habuit exprimere potuit. **Fl**agrans enī amor. p̄sertim diuin? cum se exhibere non pualet. nō attendit quo ordine qua ve lege verborū ebulliat. interdū nec verba exquirunt nec voces. sed solis suspirijs est contentus. Inde est q̄ qui hmoi sancto amore flagrat nō considerat quid. qualiter et quādo loquat. sed quicq̄d in mentē venerit p̄tingenti modo et casualiter enunciat sine eructuat. Ad quā eructuationē in p̄nti. et in futuro ad plenā repletionē nos pducatur iesus christus rē.

De sancto Marco. Sermo XXV.

Similis factus est leoni in operibus suis. **J.** **Bachab. iij.** Sanct? p̄pheta **Ezechiel** in veteri testamēto. Et **Johā**nes in **Apocal.** beati **Marci** sub figura leonis. cū alijs euāgelistis p̄viderunt. nec immerito. Quia p̄ viuificū suū euāgelij virtute mirifica dei eccliam edificauit. Cuius vita gloriosa. sicut in passionali legitur et crebra miracula attestant ipm merito p̄ leonem figurandū. Ad nostrā ergo etiam eruditionē hec verba reflectamus. aliquid eligentes quod ad laudez dei et huius sancti. et mores nostros edificet. **Nā** vt ait **A**ugustin?. nullus maior deo et omnibz sanctis bonoz poterit exhiberi q̄ q̄ eos. p̄ nostris

viribus imitemur. de eorum vita et doctrina in nostris cordibus aliquid attrahentes per quod eis assimilati ad eorum sortium perveniamus. Quia igitur beatus Marcus ex similitudine leonis ad tantam vitam et sanctitatem est promotus. ut eius memoria in ecclesia habeatur in perpetuum. Intucamur et nos hunc leonem ut eius proprietatibus et actibus nostram vitam similiter emendemus. De leone autem tria per ordinem transcurramus. Primum de leonis diversa acceptione. Secundum de leonis hinc intenti electione. Tertium de proprietate leonis ad iustum hominem applicatione. **P**rimo dicam de leonis diversa acceptione. De qua Gregorius quod natura uniuscuiusque rei ex diversis componitur. Ideo in sacro eloquio licite per eam diversa designatur. Quod idem in leone exemplificat dicens. Ecce leo qui habet virtutem et naturam et sententiam. Ex virtute significat deum et iustum hominem. qui virtutem habet et gratiam. Et sententia autem significat diabolum. Quod autem leo deum iustum hominem et diabolum significet evidenter legimus in scriptura. De deo Apocalypsis. Ecce vicit leo de tribu iuda. radix david. Christus natus ex semine david describitur quem deus pater rugitu divine fortitudinis suscitavit a mortuis. sicut catuli leonis rugitu eius vivificantur. De diabolo dicitur. Petri. v. Circuit quasi leo rugiens. De homine iusto dicitur. Proverbia. xxviii. Iustus quasi leo confidens absque terrore erit. Quod exponens Gregorius dicit. Qui sua spontanea mortificatione contra omnia adversa fortitudinem securitatem habet. leo merito nuncupatur. Secundo dicendum est de leonis hinc intenti electione. Obmittentes igitur primum et secundum leonem. eo quod primum leonis fortitudo inaccessibilis est. Et secundum ex sententia et malicia est abominabilis. de tertio leone. scilicet de homine iusto persequimur. Tertio principaliter dicendum est de proprietate leonis. ad iustum hominem huiusmodi applicatione. **U**bi sciendum sicut legimus in libro de naturis rerum leo sex habet proprietates.

Primo consuevit vestigia sua cauda delere.
 Secundo rugitu suo catulos suscitare.
 Tertio bestias in circuitu suo captivare.
 Quarto dorsum suum cauda operire.
 Quinto consuevit venatoribus obviare.
 Sexto consuevit dormiens vigilare.

Primo dico quod leo consuevit vestigia sua cauda delere ne sua itinera dependantur.

Quid per vestigia nisi omnia temporalia que sunt vestigia verorum et eternorum bonorum. Vestigia enim non est id cuius est vestigium sed similitudo eius. Sicut cauda eius finis eius cuius est cauda. Si igitur in mentem venit delectatio temporalium bonorum. que sunt divitie. honores et voluptates. cogitemus ad que finem nos pertrahant. scilicet ad infernum. Non ergo attendamus ad ea que apparent. sed ad ea que pertrahunt. Ut ergo omnia temporalia a nostris affectibus penitus excludamus ne contra deum diligamus. sed per considerationem verorum bonorum tanquam per caudam deleamus. advertamus illud **Mat. xvi.** Quid prodest homini si universum mundum lucretur et. **G**lossa. non prodest. sed nocet. Delectis ergo vestigiis per caudam finalis considerationis secundo imitemur ipsum in rugitu. per quem catulos suos mortuos natos ad vitam suscitavit. Sic et nos omnes affectus nostros pariter et animam nostram que propter predicta temporalia quibus adbesimus mortificavimus. per rugitum fortissime perititer ad vitam meritoriam suscitamus. Ingentes et validissimo clamore rugientes anime nostre detrimentum. quod ex malo usu temporalium incurrimus. ut dicere possimus cum sancto **Job.** Tanquam inundans aque sic rugit mensuram. Quod exponens Gregorius dicit. Bene electi mentis sue oculis iudicia divina anteprehendunt. dum ab occulta supra se sententia trepidant. dum ex una parte culpas. et ex adversa districtum dei iudicium cogitant. Et quibus in eis vice quedam aquarum colligunt unde meritis rugitus defluit. Dunc rugitus etiam david habuit qui dicit in **Ps.** Rugiebat a gemitu cordis mei. **S**ed quid prodest commissa penitendo diluere nisi cum summa diligentia etiam futura caveamus. Inanis namque est penitentia quam sequens culpa inquinat. Idcirco tertio imitemur leonem in terra eius proprietate. quod bestias in suo circuitu novit captivare. sic enim in naturis rerum legitur de leone. Cum virgine fame predam vult capere. horribilem rugitum emittit. ad cuius sonitum omnia animalia stant territa et stupefacta. et edictum suum audiunt cum tremore. Et tunc cursu suo circuit animalia et non audent transgredi cursum illum. Sic et nos quod per rugitum per funde penitentie nos suscitamus. demum cum summa diligentia circueamus nostras bestias. id est motus bestiales. statuentes eis terminum regularis discipline quod nullatenus audeant transgredi ne iterum peccates faciamus nostra non

De sancto Marco

missima peiora prioribus statuere tales ter-
minū vt solos sensus moueant z neq̄q̄ ad
sensum pueniāt. Quia vt dicit Greg. Tūc
nulla nocebit aduersitas si nulla dñe iniqui-
tas. Sed qz vt dicit idem. Nō pdest mala
nō facere nisi q̄s studeat bonis opibz insu-
dare. Ideo q̄ro imitemur leonē qui tem-
pore cōmōtiōis dorsum pcutit cauda sua.
Quid p dorsum nisi laborē viribz cōmēsu-
ratū. Quid p caudā nisi finē debem⁹ acci-
pere. Dorsum q̄ cauda pcutim⁹ si cōsideran-
tes qz nō diu p̄sistim⁹. z ex hac cōsideratiōe
cōmōti dorso nro imponim⁹ quicquid bo-
ni operis portare possum⁹. Iuxta illud Ec-
cles. ii. Quodcūqz facere pōt man⁹ tua. in-
stāter opare. qz nec opus nec ratio nec sa-
pientia nec scia erūt apud inferos q̄ tu pe-
ras. Ecce laborē z finis cōsideratiōē inu-
it. Et ap̄ls Heb. xij. Per paciētiā curram⁹
ad ppositū nobis certamē aspiciētes in au-
ctozem fidei z p̄summarozē ih̄m. q̄ pposito
sibi gaudio sustinuit crucē z p̄sidiōē p̄cepta.
z subdit ibidē. Recogitate eū qui talē susti-
nuit a pctōribz aduersus semetip̄m p̄radi-
cōne vt nō fatigemini animis v̄ris defici-
entes. q. d. Recogitate eū q̄ p vobis labora-
re non cessauit quousqz omnibz cōpletis di-
xit in cruce. p̄summatū est. Et sic p caudaz
etiā possum⁹ recipe p̄seuerantiā. p dorsum
opatiōē. Iubemur q̄ in lege caput offerre
in sacrificiis cū cauda. i. opus bonū cū p̄se-
uerantiā. Si vero ex negligētia aliqd sur-
reperit vt nō om̄i tpe fm̄ qz possum⁹ opere-
mur. tūc cauda. i. fortissima disciplina dor-
sum nrm̄ tangam⁹. ne benign⁹ domin⁹ qui
p̄mōtiōē nram̄ desiderat. tanq̄ suos in-
utiles flagell. suis nos castiget. Que tñ fla-
gella qualiter suscipiant z susceptē offeran-
tur. leo iterū nos docebit. Quinto in natu-
ris reruz legit de leone qz cum senserit se a
venatoribz persequi gliosum valde se repu-
tat. z vibrans caput z fremens animo. gau-
dens p̄parat se ad bellū. nec tunc silnas re-
petit ne fugere videat. Sed in ap̄to cam-
po se recipit vt a p̄sequētibz videat. z sic fa-
alior sit p̄gressus. Sic z nos cū senserim⁹
nos tribulari h̄ nobis p̄ maxima gla repu-
tem⁹. z eis dē gaudētes cū desiderio occur-
ramus. Exēplo b̄ti Andree q̄ dixit. O bo-
na crux diu desideratā iā p̄cupiscēti anto
p̄parata secū. z gaudēs venio ad te. Dec-
cū est via p̄ quā deo placere debem⁹. Iux-

ta illud Iudith. viii. Dēs q̄ tibi placuerūt
ab initio. p̄ varias tribulatōes trāsiert. Et
de thobia legit. Quia accept⁹ eras dō necē
erat vt rēptatio p̄baret te Idcirco d̄r. Jac.
i. Q̄mē gaudiū existimate frēs cū i varias
rēptatiōes inciderit. Et merito qz vt dicit
ap̄ls. ij. Cor. iij. Quō in p̄nti momētaneū ē
z leue tribulatiōis nre. sup̄ modū in subli-
mitate eternū gl̄e pond⁹ opabit in nobis.
Nec sunt p̄digne passiōes h̄ t̄pis ad futu-
ram gl̄iam. Ro. viii. Seruo de leone legi-
mus qz ap̄tis ocul⁹ q̄i vigilādo dormit. Et
q̄i sil⁹ vigilat z dormitat. p̄ qd̄ informamur
qz si post bonoz op̄ez lassatiōē. z p̄ fatiga-
tiōē tribulatiōis cōsolari cupim⁹. tūc in-
terne p̄tēplatiōi studiosissime nos demus
Quā si in nobis instaurari cupim⁹ primuz
postpositis actionū tumultibz introiū in-
grediamur. z collectis affectibz de cūctis lo-
cis sursum oīa interiora ad deū erigam⁹. z i
ip̄m nos suspēdam⁹. Q̄ si fidelit̄ agim⁹ cō-
descendit nobis de⁹ z p̄pinat nob̄ d̄ sua dul-
cedine aliquid. p̄ qd̄ inebriati omnīū bono-
rū z tribulatiōnū que vnq̄ p̄ulim⁹ merce-
dem copiosam meremur. Quō bene figura-
tum legimus de Moysē Exo. xxxiii. Qui
cū ascenderet ad dñm in mōtez synai. dñs
descendit ad eū. Per mōtem nra p̄templa-
tio intelligitur. Tunc nos ascendimus vt
ad ea que vltra infirmitates nram̄ sunt vi-
dendo subleuemur. In hunc mōtem dñs
descendit vt aliquid de se ad gustandū ani-
me exhibet. Quō q̄ntūlibet parum sit. om-
niū tamen laborum pariter z tribulatiōnū
nr̄arum plenū acapimus refrigeriū z sup-
habundantē cōsolatiōem. Et h̄ p̄misit do-
minus Isaac. x. dices. Tunc videbis z af-
fines. z mirabitur et dilatabitur cor tuum
quādo cōuersa fuerit ad te multitudo ma-
ris. id est omnīū gratiarū. De hac vigilia z
dormitatiōe dicit sp̄sa in Lantico. Ego
dormio et cor meum vigilat. Quod expo-
nens Bernard⁹ dicit. Foris dormio. sed
intus cor vigilat. quia duz exteriora quasi
non sentio. interiora suauiter apprehendo.
dum p̄ exterioroz sensus ab huius vite tu-
multibus sopio. viuacius interna apprehē-
do. Tunc enim verba dei mens viuacius
penetrat. cum admittere curarū seculariuz
tumultus recusat. Ideo feliciter quiescit
hic in gratia z ibi in gloria. Quod nob̄ p̄e-
stare dignetur pater. zc.